

Datum: 2024-09-27

Barn- och utbildningsnämnden

Handlingsplan-särskilt begåvade barn och elever i skola och förskola

Förslag till beslut

1. att ge förvaltningen i uppdrag att, med utgångspunkt i bifogad vägledning, ta fram en handlings- och implementeringsplan för - särskilt begåvade barn och elever i skola och förskola
2. att i samband med implementering av handlingsplanen ta fram indikatorer för att följa upp resultat av insatser.

Ärendebeskrivning

Nämnden gav i, budget och verksamhetsplanen för 2024-2027, i uppdrag till förvaltningen att se över hur Askersunds skolor och förskolor kan arbeta med särskilt begåvade barn och elever.

Konsekvenser för barn/elever

Högpresterande barn och elever följer oftast pedagogen och undervisningen väl, medan det särskilt begåvade barnet eller eleven inte helt sällan ifrågasätter undervisningen och pedagogen. Särskilt begåvade barn och elever skiljer sig således från högpresterande i många undervisningssituationer. Barn och elever som är särskilt begåvade behöver ofta annan stimulans och bemötande. Det har visat sig att de annars riskerar att inte trivas i skolan och t.o.m. bli så kallade "hemmasittare".

Syftet med framtagandet av handlingsplanen som beskrivs i ärendet är att fortbilda, stödja och vägleda lärare, skolledare, elevhälsa och övrig personal i kommunens skolor, i deras strävan att identifiera, möta och tillgodose behoven för barn och elever med särskild begåvning.

Beredning

I arbetet med framtagandet av vägledningen (se bilaga 1) har samtal förts med rektorer. Forskare har konsulterats och ett antal artiklar och litteratur som behandlar ämnet har beaktats samt Skolverkets stödmaterial kring särskilt begåvade barn och elever. Andra, större kommuners handlingsplaner har även fungerat som ett underlag. Vägledningen har därefter presenterats för rektorer, biträdande rektorer, speciallärare och specialpedagoger. De instämde med intentionerna i vägledningen. För att kunna följa upp skolornas arbete för elever med särskild begåvning tas i samband med implementering av handlingsplanen fram indikatorer. Uppföljningen samordnas av förvaltningen i samspel med skola och förskola.

Finansiering

Vissa av fortbildningsinsatserna kommer att generera kostnader men de bedöms rymmas inom barn- och utbildningsnämndens budgetram.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Eva Gustavsson
Förvaltningschef

Andreas Widlund
Utvecklingsledare

Bilaga 1

Vägledning för framtagande av handlings- och implementeringsplan - särskilt begåvade barn och elever i skolan

Syfte

Syftet är att synliggöra och uppmärksamma särskilt begåvade barn och elever (SB) och på så sätt utveckla förskolornas och skolornas arbete med ledning, stimulans och bemötande. För att nå syftets intentioner framtas en handlings- och implementeringsplan.

Under följande tre huvudrubriker beskrivs frågor som behöver adresseras, behov som behöver tillgodoseas samt framtida aktiviteter som behöver hanteras och beskrivas i handlings- och implementeringsplan - särskilt begåvade barn och elever i skola och förskola.

Hur barn och elever med särskild begåvning bör uppmärksammas och bemötas

- Grundutbildning för all personal för att öka kunskapen om SB.
- Val/framtagande av metod för att identifiera SB.
- Hur ska kommunikationen med vårdnadshavare se ut, både vad det gäller den generella och den specifika?
- Implementera struktur för handledning av SB
  - Ska kan det finnas en **berikningscoach** på skolan/i kommunen?
  - Hur ska arbetslagen handledas?
- När uppstår behovet av att identifiera SB? Förskolan-högstadiet

- **Hur undervisning av särskilt begåvande barn och elever kan differentieras och organiseras**
  - Hur gör vi för att börja **differentiera undervisningen** i våra klassrum?
  - Hur utvecklar vi skolans arbete med **ledning, stimulans och bemötande** av SB
  - Hur kan en struktur för **berikningslektioner** se ut på våra skolor?
  - Hur kan vi organisera **acceleration** på våra skolor och mellan skolor?
  - Hur går vi vidare med hybridprojekt i SUF

- **Kompetenshöjande insatser**
  - Grundutbildning för all personal för att öka kunskapen om SB.
  - Vidareutbildning med fokus på undervisning av SB.
  - Vidareutbildning av personal kring 2E-elever.
  - Kan några av våra förstelärare få i uppdrag att leda denna process i vår kommun med hjälp av utvecklingsledare?

Utifrån vägledningen tas en handling- och implementeringsplan fram. Implementeringen omsluter tre år.